

RECENZJA

rozprawy na stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne

lekarza Wiktora Schmidta

zatytułowanej

„Ocena wybranych czynników rokowniczych u pacjentów hospitalizowanych z powodu COVID-19”

przygotowanej w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Piotra Leszczyńskiego

Pandemia COVID-19 była niezwykle wydarzeniem w skali globalnej. Poprzednia pandemia tzw. grypy hiszpanki miała miejsce przed wiekiem. Okres pandemii był próbą funkcjonowania świata na wszelkich polach ale nie ulega wątpliwości, że był to czas gdy to nauki medyczne odegrały kluczową rolę. Czy - jak przed wiekami - w zasadzie jedyną drogą zatrzymania pandemii jest izolacja czy też współczesna medycyna dysponuje innymi zdobyczami zdolnymi uchronić ludzkość? To był dramatyczny okres. Ale także czas fascynujących zdarzeń i wyzwań. Setki milionów zachorowań, 7 milionów ofiar pandemii pokazuje, że ludzkość nie jest w stanie natychmiast znaleźć środki zaradczych. W Polsce życie straciło ponad 100.000 osób a liczba tzw. zgonów nadmiarowych była porównywalna do liczby ofiar pandemii. Z mapy Polski zniknęło jedno duże miasto. Ta skala pokazuje w jak dramatycznym okresie żyliśmy.

Niemniej rozwój medycyny z pewnością znacząco zmniejszył liczbę zgonów, a kluczową rolę odegrało opracowanie szczepionki. Nie byłoby to możliwe bez opracowania nowych technologii po epidemii SARS-COV1. Lata pandemii to czas gdy opublikowano tysiące doniesień naukowych dotyczących zakażenia wirusem SARS-COV2. Świat musiał błyskawicznie nauczyć się działać w nowej rzeczywistości by móc uratować jak najwięcej istnień ludzkich. Do zapoznania się z pracą doktorską lekarza Wiktora Schmidta przystąpiłem z ogromną ciekawością, tym bardziej, że sam zająłem się wpływem pandemii na występowanie złamań i opublikowałem 2 prace naukowe na ten temat.

Zatem podjęcie przez Doktoranta badań dotyczących COVID-19 uważam za jak najbardziej

celowe i cenne, tak naukowo jak i praktycznie.

Ocena formalna pracy

Rozprawa doktorska lekarza Wiktora Schmidta powstała na podstawie cyklu trzech prac oryginalnych opublikowanych w języku angielskim w czasopismach naukowych notowanych w bazie Web of Science i Pub Med.: European Review for Medical and Pharmacological Sciences (2023), Journal of Clinical Medicine (2023) i Annals of Agricultural and Experimental Medicine (2022). Łączna wartość współczynnika oddziaływania IF wynosi 10,351 a punktacja według MNiSW wynosi 310.

We wszystkich pracach Doktorant jest pierwszym autorem i autorem korespondencyjnym. Udział własny Doktoranta, jak wynika z dołączonych oświadczeń, określających indywidualny wkład autorów w powstawanie prac będących podstawą rozprawy doktorskiej był największy. Wskazuje to na kluczową rolę Doktoranta w powstaniu tych prac.

Rozprawa doktorska lekarza Wiktora Schmidta składa się z następujących części: wykaz skrótów, spisu treści, wykazu publikacji tworzących cykl, opisu aktywności naukowej Doktoranta, opisu przeprowadzonych badań ujętego, jako „Przedmiot badań i komentarz” z podrozdziałami (przedmiot badań, założenia, cele pracy, omówienia wyników naukowych cyklu oraz podsumowanie), spisu piśmiennictwa oraz streszczeń w języku polskim i angielskim). Na końcu Doktorant zamieszcza kopie trzech artykułów stanowiących podstawę powstania rozprawy doktorskiej, oświadczenia współautorów oraz uchwałę Komisji Bioetycznej.

Ocena merytoryczna pracy

Ocena rozprawy doktorskiej, która powstała w oparciu o publikacje to nieco inna kwestia niż praca w tradycyjnej formie monografii. Tego rodzaju praca doktorska już przeszła wcześniej wiele recenzji a rola recenzenta to *de facto* podsumowanie wieloetapowej, mozolnej pracy Doktoranta. To w jakimś sensie „zdejmuje” z recenzenta część pracy ale jest zawsze prawdziwą przyjemnością pochylić się nad merytoryczną zawartością tego rodzaju rozprawy. Tak jest także w przypadku pracy lekarza Wiktora Schmidta.

Doktorant wykazał szereg umiejętności, które znamionują osoby realizujące misję nauki: wyboru tematu badań, doboru materiału klinicznego, wybrania metod badawczych, zebrania danych i ich analizy oraz konfrontowania własnych wyników z badaniami innych autorów. Z pewnością należą się Doktorantowi gratulacje dotyczące wyboru tematu, tak ważnego i pilnego w czasie pandemii. Oczywiście każda praca naukowa powstaje w zespole badawczym i niewątpliwie istotną

rolę odegrał Profesor Piotr Leszczyński, jako lider grupy badawczej i zespołu lekarskiego. To nie umniejsza roli Doktoranta, był aktywnym członkiem zespołu naukowego i solidnie wykonał swoją pracę.

Z przekonaniem stwierdzam, że przeprowadzone badania pozwoliły na sformułowanie logicznych wniosków w odpowiedzi na postawione cele.

Na końcu uwaga natury ogólnej: rozprawa doktorska oparta na publikacjach w moim przekonaniu mogłaby być ograniczona do strony tytułowej, kopii tych publikacji plus niezbędnych formalnie załączników takich jak zgoda współautorów i akceptacja komisji bioetycznej. Co prawda z uwagą i ciekawością przeczytałem dość obszerne informacje opisujące przedmiot pracy ale istota rozprawy doktorskiej nowego typu w mojej ocenie wcale tego nie wymaga. Jej siłą jest fakt, iż wyniki badań zostały opublikowane w renomowanych periodykach medycznych, w których znajduje się prawdziwa materia badawcza.

Podsumowanie

Rozprawę doktorską lekarza Wiktora Schmidta oceniam bardzo pozytywnie.

Określenie celu badawczego, sposób przygotowania badań i ich wykonanie, wybór metod badawczych, przeprowadzona dyskusja i opracowane wnioski świadczą o umiejętności zaplanowania badań i ich samodzielnego wykonania. Rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i prezentuje teoretyczną wiedzę Doktoranta.

Zastosowane metody badawcze, analiza wyników i ich interpretacja stanowią, że przedstawiona mi praca nie budzi zastrzeżeń merytorycznych i metodologicznych. Wykorzystanie piśmiennictwa nie budzi zastrzeżeń.

Przeprowadzone badania mają nie tylko wartość poznawczą, ale mogą okazać się przydatne klinicznie w przyszłości.

Lekarz Wiktor Schmidt zrealizował cele swojej pracy a oceniana rozprawa jest samodzielnym dorobkiem naukowym doktoranta i wykazuje ogólną, dobrze ugruntowaną wiedzę w dziedzinie badanego problemu a także umiejętność prowadzenia badań naukowych.

Powyższe podsumowanie obejmujące oczywiste elementy recenzji rozprawy doktorskiej chciałbym uzupełnić o dodatkowy aspekt. Autor podjął się badań niezwykle ważnych naukowo, dotyczących najważniejszego wyzwania przed jakim stanęła ludzkość w XXI wieku. Sądzę, że próba ocena czynników rokowniczych przebiegu zakażenia COVID-19 to coś więcej niż zwykła

praca badawcza. Znaczenie zebranych danych naukowo wykracza poza doraźne korzyści dla chorych na tę chorobę i w mojej ocenie jest wzorem realizacji misji naukowca. Ta misja to służba ludzkości, a uzyskane wyniki oraz droga do ich uzyskania mogą się okazać cenne w obliczu kolejnej pandemii, która może wybuchnąć w każdej chwili.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021r., poz 478 ze zm.).

W związku z powyższą pozytywną oceną zwracam się do Kapituły Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z wnioskiem o dopuszczenie Wiktora Schmidta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Równocześnie wnioskuję o wyróżnienie, uzasadnienie przedstawiam w osobnym wniosku.

Prof. dr hab. n. med. Wojciech Pluskiewicz

Wojciech Pluskiewicz